

Nysgjerrighet

- Klassemiljø, medvirkende prosess.

Fra en plakat på veggen til en verdi klassen styrer etter.

Tenk hva som kan skje når barn blir aktive deltagere i å skape et raust, varmt og inkluderende klassemiljø preget av nysgjerrighet og læringsglede..

Gjennom medvirkende prosesser stiger den indre motivasjonen til å engasjere seg og aktivt ta del i klassemiljøutviklingen.

Det handler i stor grad om de ansattes evne til virkelig å engasjere seg i hvordan alle har det og ta barns tanker, ideer og forslag på alvor.

Her kommer fire viktige punkter å tenke gjennom og ta med i forberedelsene:

- Spørsmålene vi stiller er viktig. Vi har laget et utkast, men bruk gjerne dine egne og tenk oppfølgingsspørsmål.
- Anerkjenn og vise interesse for tanker og ideer elevene har.
- Regissere samtaler som gjør alle til aktive deltagere (IRP).
- Holde ut. Prosesser krever tid og hyppig oppmerksomhet.

Vi ansatte må tillate oss å trene og av og til gjøre feil på samme måte som barn heller ikke får til alt de ofte verbalt ønsker å gjøre.

I en prosess kan alt endres underveis når man blir enige om det. Det er viktig å holde fokus på og etterspørre positive erfaringer. Det vi holder mye fokus på får vi mer av.

NB! Vi må ta utfordringer og utenforskap på største alvor og ha med oss tanken og holdningen at ALLE har ansvar for at ALLE har det bra.

Metodebeskrivelse

Her er beskrevet en prosess fra A til L. Du kan bruke hele eller deler av den. Gjør det på din måte, ut ifra dine erfaringer og de elevene du skal gjøre det sammen med.

Vi tar som utgangspunkt at dere har jobbet litt med karakteregenskapen **nysgjerrighet** i forkant enten gjennom samtaler eller via tegneoppgave.

Nysgjerrighet er en fin egenskap å bruke når vi skal bli kjent med nye mennesker og i small talk situasjoner. "Den er mest interessant den som er interessert", kan være en fin rettesnor i slike sammenhenger.

Nysgjerrighet er også en egenskap som i en del sammenhenger er i samme gate som læringsglede. I definisjonen står det ulike måter en kan vise nysgjerrighet. Det kan være ved å vise interesse for alt som foregår, prøve å se en sak fra flere sider, eksperimentere og finne ut hvordan ting fungerer. Så her er det mange mulige innfallsvinkler. Det er en egenskap som er fin å utforske via sansene. Hva er det vi smaker, lukter, hører, kjenner, ser?

For mye nysgjerrighet: Barna får i oppgave gå til en del av klasserommet eller uterommet (kan også gjøres tenkt ved pulten, men har gode erfaringer med fysisk forflytning). Be de forestille seg at her i denne delen av rommet er det alt for mange som viser alt for mye nysgjerrighet. La elevene ta korte samtaler med sidemannen og med små innspill i plenum (IRP).

- A. På hvilken måte kan en vise alt for mye nysgjerrighet? Hvordan kan det se ut når alt for mange viser alt for mye nysgjerrighet? Hvordan tror du det er å være et slikt sted? Hvilke tanker og følelser kan du få når alt for mange viser alt for mye nysgjerrighet?
- B. Hvordan er det å lære i et klasserom der alt for mange viser alt for mye nysgjerrighet?
- C. Hvis man har det slik over lang tid, hva tror du det kan føre til? (for deg, for klassemiljøet, for læring osv.)

For lite nysgjerrighet: Be så barna gå til motsatt ende av rommet. Be de forestille seg at her er det alt for lite nysgjerrighet.

La elevene føre korte samtaler med sidemannen og med små innspill i plenum.

- D. Hvordan kan det se ut når ingen viser nysgjerrighet? Hvordan tror du det er å være et slikt sted. Hvilke tanker og følelser kan du få når ingen viser noe nysgjerrighet?
- E. Hvordan tror du det er å lære i et klasserom der få eller ingen viser tegn til nysgjerrighet?
- F. Hva tror du det kan føre til hvis en går i en klasse der det vises svært lite nysgjerrighet? (for deg, for klassemiljøet, for læring)

Nå nærmer vi oss at elevene begynner å definere hvordan de ønsker at ansvarsbevissthet skal se ut i deres klasse.

Passe med nysgjerrighet: Be så elevene gå til midten av rommet. Be de forestille seg at her er det akkurat passe med nysgjerrighet, at elevene setter seg mål enten individuelt eller felles og jobber for å nå målene.

- G. Hva gjør en når en viser passe med nysgjerrighet? Kom med konkrete eksempler på situasjoner der en kan vise nysgjerrighet. Hva kan en se etter hos andre når en lurert på om en kanskje viser for mye nysgjerrighet? På hvilken måte kan mot være en god egenskap å ta i bruk når en kanskje viser for lite nysgjerrighet?
Liten samtale der de står to og to, litt i plenum.
- H. Elevene går så til plassen sin og skriver ned tanker og ideer de har når det gjelder konkrete ting man kan gjøre for å vise nysgjerrighet på en god måte og i passe doser.
- I. Alle tanker og ideer elevene har samles i et tankekart eller på en plakat..

Konkret planlegging:

- J. Nå skal vi finne ut hva vi skal gjøre her i klassen for at nysgjerrighet skal bli en verdi for klassen. Lista eller plakaten med en mengde gode tips og ideer kan redigeres. Da kan en gå en liten runde der en rydder og legger litt like forslag i sammen.

NB! Alle ikke utsagn vendes til hva man ønsker skal skje. Det har større effekt å holde fokus på det vi vil oppnå enn det vi vil unngå.

- K. Når en revidert liste er klar kan man foreta en høytidelig avstemming med mål om å ende opp med 4 – 6 konkrete gjennomførbare tiltak. Disse bør lages på en fin plakat og henge synlig der elevene oppholder seg. Kanskje noen trenger det som en påminner på pulten sin også.

Da starter veien mot målet. Klassen kan velge ut en ting de felles skal trene på. Kanskje elevene i tillegg vil velge seg personlige tiltak. For noen kan det være en stor bøyg å vise nysgjerrighet, mens andre kanskje skal dempe sin nysgjerrighet litt.

- L. Det skrives opp og en starter litt samtaler om hvordan de kan hjelpe og støtte hverandre for å klare det. Ingen er perfekte. Vi kommer til glemme oss. Da trenger vi påminning, hjelp og støtte.

Klassen har nå gjennom en medvirkende prosess bestemt hva og hvordan man skal jobbe mot at nysgjerrighet skal bli en viktig verdi for klassen.

Nå starter det viktigste arbeidet. Det må holdes liv i det klassen har bestemt. Vår erfaring er at dette gjøres best ved hyppig oppmerksomhet. Man trenger ikke

sette av hele timer for å løfte gode eksempler, episoder, refleksjoner rundt status osv., men små og hyppige samtaler i starten av timen, midten eller før man går ut til friminutt.

Vi har lagt inn et eksempel på refleksjon rundt status, **skalering**, men viktigst av alt er at du finner din vei ved bruk av styrkefokus, medvirkning, anerkjennelse og relasjonsfokus. Gi både deg selv og elevene anledning til å trene og også feile. Her ligger det mye læring.

Vi opplever at det er viktig at det er noe synlig i klasserommet, på pulten el. Som minner elever og ansatte på hva vi har som hovedfokus nå.